

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

De Cacozele. Capvt III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

tum. Cogito itaque apud me ipsum, unde tam multa mala col egeris, & quam longo tempore, & ubi denique conclusum habueris tantum examen absurdarum, ac distortarum vocum, quarum alias quidem ipse finxisti, alias autem defossas alicunde eruens: tantum cœnum vndequaque cogens, in me exhausti. Porro videris mihi neminem amicum, aut familiarem, aut beneuolum habere, neque etiam in virum liberum, & qui loquendi libertate vteretur, vñquam incidisse, qui vera monendo, te quamprimum expediret, a morbo isto intercutaneo, quo quidem correptus es, & præ malo illius periculum, ne distumparis, sustines, Tibi autem bene sanus esse videris, & calamitatem istam, valetudinem censet, atque ab imperitis laudaris, qui morbum tuum ignorant, à doctis autem miseratione dignus existimaris.

Remediū à Lucia inflatis procuratum. Aliud remedium. Stylis inflatis corrigendi remedium duplex. Gel. l. 1. c. 19. Phauorini iud. Aduersus inflatos.

Mox hominem committit Sospoli medico, à quo vomitorio accepto, istam verborum sententiam egerit.

Hoc quidem remedium comicum est, & nihil ad sanitatem facit. Vnum autem præstantissimum, idemque vtilissimum erit, si qui eiusmodi dicendi genere delectantur, optimis auctoribus affluiscant, à quibus, & moderatio, & styli auster salubritas. Phauorinus Philosophus (vt ait Gellius) adolescenti veterum verborum cupidissimo, & plerasque voces, nimis prisca, & ignotissimas in quotidianis, communiibusque sermonibus expromenti, Curius, inquit, & Fabricius, & Coruncanus, antiquissimi viri nostri, & his antiquiores Horatii illi trigemini planè, ac dilucide cum suis confabulati sunt: neque Oratorum, & Sicanorum, aut Pelasgorum, qui primi incoluisse Italiam dicuntur: sed ætatis suæ verbis loquuti sunt. Tu autem perinde, quasi cum matre Euandri loquare, sermone abhinc multis annis iam desito vteris: quod scire, atque intelligere neminem vis, quæ dicas. Nonne homo inepte, vt quodais abunde consequaris, faceres: sed antiquitatem tibi placere ais, quod honesta, & bona, & sobria, & modesta sit. Viue ergo moribus præteritis, loquere verbis presentibus. Et ita quidem possunt inflati sanari, si velint, quorum multi, plus habent furoris, sed pius etiam corporis. Semper autem ad sanitatem procliuus est, quod potest detracti-
one curari.

Sener. contr. l. 9.

De Cacozele.

CAPVT III.

Quæ sequuntur orationis vitia, cacozeum, ac frigidum, magnam habent cum inflato affinitatem, & nonnunquam inter se confundantur, & differunt tamen non nihil. Atque vt de cacozele dicam obire, quod plenius in tractatu de imitatione explicandum est, Est praua affectatio orationis, ducta ex errore vitiosa imitationis: quod indicat Lucianus his verbis: κακὴ γὰρ ἐστὶ τὸ ὑπερφρονῶν τὸ μέτρον τῶν μιμητικῶν, καὶ πέρα τὸ δέον ὀβριτυνῶν.

Quid pro-
prio cacoze-
lum.

Itaque omne cacozeum feruè tumidum est, aut frigidum, aut quid simile, non omne tamen tumidum, est cacozeum, cùm præsertim possit ex imitantis esse non expressum. Itaque, si quis apud Virgilium legens, sublatum a Turno Saxum antiquum ingens: hoc postea in alio argumento imitatus dicat fuisse scopulum, cui capra etiam pascentes insidebant, nescio quid nugarum, cum Græco poeta nugatus, tunc fit prodigium illud imitationis, quod κακὸς λόγος nominant: Sic Lucianus, cùm metamorphosin illam hominis in Asinum describit.

Cacozele
ab inflato
stylo dif-
ferimen.

Exempla
cacozele.

Καὶ οἱ δάκτυλοι πάντες εἶχοντο, ὄσκα οἱ δὲ ὄπερ ὄνυχας ἢ τὸς πάντας τέσσαρα εἶχον, καὶ τὸς οὐκ ἐν ἄλλο. ἢ ὀπίσ, καὶ καὶ αὐ χεῖρες, καὶ οἱ πόδες, κληθεὶς πόδες ἐγένοντο, καὶ τὰ ὄτα ἢ μακρὰ καὶ τὸ πρόσωπον μέγα.

At Apuleius non contentus hac lenitate sermonis Aures, inquit, immodicu horripulant aures, & cetera similia, quæ vastam, atque hominidam faciunt orationem. Vis aliud cacozele exemplum præclarissime expressum: Extat notissima de Parthasio pictore historia, qui adolecentulum vuas ferentem, tanta ingenij, artisque sublimitate depinxit, vt aures imagine delusæ, aduolarent, rostrisque improbulis racemos appeterent; quanquam ille ingenuo fastu opus suum damnauit, quod non videretur puer satis eximie depictus, vt quem aures aduolantes non timerent. Hoc cum legisset Spiridion Rhetor voluit imitari. Quid agit: controuersiam illam agitabat, in qua Parthasius dicitur miserum senem Olynthum feruissimè cruciast, vt ex eius ore, inter acerbissimos cruciatus æstantis, Prometheum in

Apul. me-
tam. l. 3.

Plin. l. 35. c. 10.
Parthasij
pictoris im-
dustria.

Cau.